

Briefrapport

Behorend bij besluit d.d. 25
augustus 2015, ZK 14004679,
Kenmerk 15-0028634

aan: Gemeente Schoonhoven

van: SAB

ons kenmerk: ZON/140209

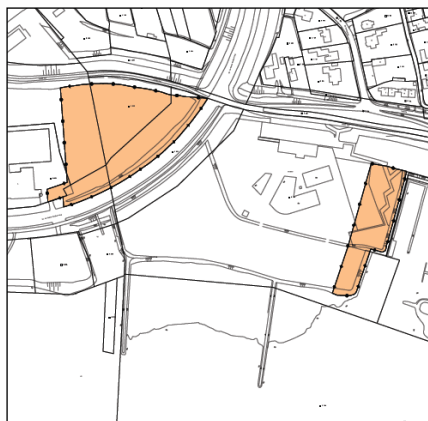
datum: 28 mei 2014

betreft: Quick scan flora en fauna t.b.v. de ruimtelijke onderbouwing parkeerterrein en watercompensatie te Schoonhoven

AANLEIDING EN METHODE

De gemeente Schoonhoven heeft het voornemen om nabij het gebied "Buiten de Veerpoort" een parkeerterrein en een watercompensatie te ontwikkelen. De nieuwe parkeervoorziening heeft als doel om de huidige parkeerproblematiek in het centrum op te lossen. Voordat deze ruimtelijke ontwikkeling kan plaatsvinden, dient eerst een onderzoek (quick scan) te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 28 april 2014. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie, daar een volledige veldinventarisatie een hogere onderzoeksinspanning vergt en dit voor een algemene gebiedsscan niet noodzakelijk is. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

Globale ligging van het besluitgebied in Schoonhoven (links) en de plankaart (rechts).

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

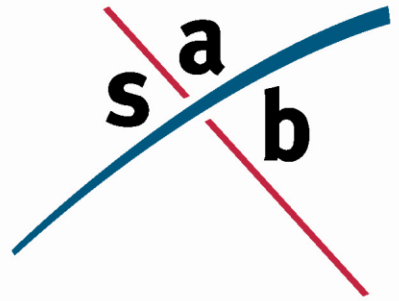
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

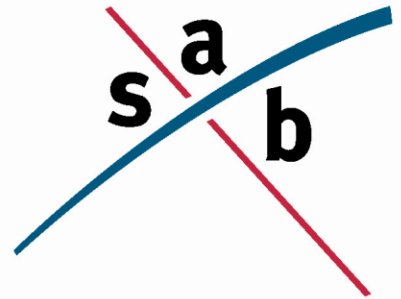
Gebiedsbeschrijving

Onderhavig besluitgebied bestaat uit twee deelgebieden, namelijk het parkeerterrein en de locatie voor de watercompensatie. Deze gebieden liggen ten zuidwesten van de historische binnenstad van Schoonhoven. Het parkeerterrein is beoogde ten oosten van de DIKA en ten noorden van de N216. De watercompensatie ligt tussen het zwembad 't Wilgerak en de jachthaven in. Aan de zuidzijde grenst het besluitgebied van de watercompensatie aan de Lek.

Voor de realisatie van het parkeerterrein worden alle bomen gerooid en wordt het groen verwijderd. Het gebied wordt geëgaliseerd waarna de voorzieningen voor het parkeren worden gerealiseerd. De toegang tot het terrein zal worden verkregen vanaf de G.J. van Heuven Goedhartweg (N216). Bij realisatie van de waterberging wordt het bestaande groen (heesters, bomen, kruidlaag) en de verharding verwijderd. Het perceel wordt afgedamd waarna de grond wordt weggegraven tot een waterdiepte van circa 1.5 – 2 meter. Hierna worden de damwanden verwijderd en wordt het geheel met zorg onderwater gezet. Onderstaande afbeelding geeft een indruk van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Impressie van de deelgebieden te Schoonhoven. V.l.n.r.: verruigd perceel waar de parkeervoorzieningen zijn beoogd gezien vanaf de N216 met links gelegen de DIKA; bosschages met wilgen, Gewone braam en een verwilderde kruidenvegetatie; perceel waar de watercompensatie wordt gerealiseerd gezien vanaf de parkeerplaats richting de Lek; deels verhard en verruigd deel van het perceel t.b.v. de watercompensatie gezien richting de Lek. Foto's SAB (2014).

GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied betreft het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek en ligt op circa 2.900 meter afstand van het plangebied. Met het voornemen is geen sprake van een verkeersaantrekkende werking, omdat een parkeervoorziening sec geen extra verkeer of bezoekers kan genereren. Indien een horeca of winkelbestemming bij de parkeervoorziening was beoogd was wel sprake van een verkeersaantrekkende werking. Daar met het voornemen alleen een parkeervoorziening is beoogd is geen sprake van een extra verkeer en gezien de tussenliggende elementen (wegen, woningen, groen) is met het voornemen een negatief effect op het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek uitgesloten.

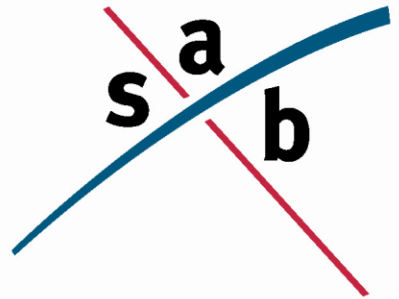

Ligging plangebied (rood kader) ten opzicht van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek.

Ecologische hoofdstructuur

Het deelgebied waar het parkeerterrein is beoogd ligt niet in of grenst niet aan een gebied dat is aangewezen als EHS. Aan de overzijde van de N216 is het water van de Lek (haven bij scouting) wel aangewezen als 'natte-EHS'. De realisatie van het parkeerterrein heeft echter geen invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van de 'natte-EHS' aldaar. De EHS-natuur aan de achterzijde van het zwembad zal door tussengelegen bomenrijen en gazon met de realisatie van het nieuwe parkeerterrein niet worden aangetast. De realisatie van het parkeerterrein leidt derhalve niet tot een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

Het deelgebied alwaar men voornemens is de watercompensatie te realiseren is deels gelegen in gebied dat is aangewezen als 'natte – EHS'. Het betreft hier de oevers in de toegang tot de jachthaven nabij de rivier de Lek. Uit het natuurbeheerplan 2014 blijkt dat er in het plangebied circa 35 m² aan beheertype N05.01 Moeras en circa 5 m² aan N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos aanwezig is. Feitelijk is daarmee sprake van aantasting van de oppervlakte van de EHS (ca. 300 m²) en de oppervlakte van de natuurdoeltypen zoals in de huidige beheersituatie en beheerambitie van het natuurbeheerplan is vastgelegd. Onderstaande afbeeldingen toont de ligging van het plangebied t.o.v. EHS (links) en de natuurbeheertypen van het Natuurbeheerplan 2014 (rechts).

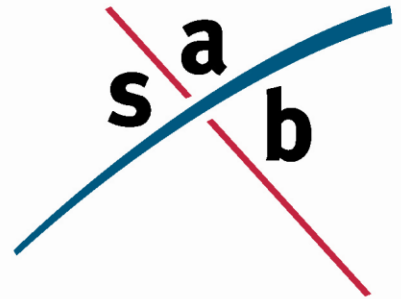
Ligging van het plangebied (rood kader) t.o.v. de EHS (landnatuur: groen, natte natuur: blauw). Ligging van het plangebied van de waterberging (rood kader) t.o.v. de beheertypen van het natuurbeheerplan. Voor een groter kaartbeeld: zie bijlage.

Echter is er met het oppervlakteverlies van deze natuurdoeltypen geen sprake van een significant effect (>0.05). Worst-case betreft het verlies aan oppervlak van beheertype N14.01 slechts 0.02 ten opzichte van de direct naastgelegen N14.01 gebieden. Voor N5.01 betreft dit 0.03. Bij de worst-case situatie is als uitgangspunt genomen dat de natuurdoeltypen in het verlengde van de watercompensatie ook verloren gaan. Het betreft dan een verlies van circa 250 m² aan N5.01 en circa 40 m² aan N14.01. Bij een verlies van oppervlak van de natuurdoeltypen welke enkel in het plangebied zijn gelegen is het effect vele malen lager. Een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden waarbij het ecologisch functioneren van de EHS afneemt is door het geringe verlies aan oppervlakte niet aan de orde.

Echter kan op basis van de vigerende Verordening Ruimte van de provincie niet voorbij worden gegaan aan het feit dat er bij oppervlakteverlies sprake is van aantasting van de EHS. Gezien het bovenstaande is van een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden geen sprake. In overleg met de Provincie dient te worden bepaald hoe het verlies aan oppervlak wordt gecompenseerd. Wellicht dat de nieuwe oevers geschikt kunnen worden gemaakt voor bijzondere, bedreigde en beschermde soorten welke nabij de Lek voorkomen. Hiertoe dient een compensatieplan te worden opgesteld.

Overige provinciale natuurbeschermingskaders

De deelgebied zijn niet gelegen in of naast gebieden welke zijn aangewezen als weidevogelgebied of foerageergebied voor ganzen. Het voornemen heeft gezien haar omvang en tussengelegen elementen (woningen, wegen, groenstructuren) geen negatief effect op weidevogelgebied of ganzenfoerageergebied.

SOORTENBESCHERMING

algemene soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

strikt beschermde soorten

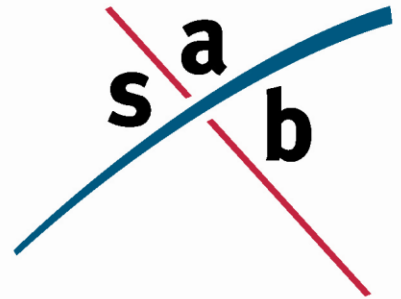
Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen mitigerende maatregelen worden getroffen en dient mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens uit de Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008 (Mostert en Willemsen, 2008) en volgens waarneming.nl en Telmee.nl komen in de omgeving van het plangebied verschillende vleermuissoorten voor. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen.

Binnen het plangebied (beide deelgebieden) is geen bebouwing aanwezig waar vleermuizen een verblijfplaats in kunnen hebben. Op het perceel van het zwembad is een klein, laag pomphuisje aanwezig. Deze heeft geen open stootvoegen of kieren achter betimmering waar vleermuizen achter weg kunnen kruipen. Van een negatief effect van het voornemen op strikt beschermde gebouwbewonende vleermuissoorten is derhalve geen sprake.

In het deelgebied waar het parkeerterrein is beoogd, zijn ten zuiden van de Lekdijk-oost en ten noorden van de N216 enkele wilgenbosjes aanwezig. In de bomen aldaar zijn scheuren en holtes aanwezig welke in potentie een verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten als Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis kunnen vormen. Onderstaande afbeeldingen tonen enkele van deze holtes en scheuren. Met het voornemen worden alle bomen gerooid. Een negatief effect van het voornemen op vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten kan niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek wordt noodzakelijk geacht om te bepalen of er daadwerkelijk vleermuizen in het plangebied een verblijfplaats hebben en of er met het voornemen sprake kan zijn van een overtreding van de Flora- en faunawet.

Locaties op het perceel waar de parkeervoorziening is beoogd waar mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig zijn. Foto's SAB (2014).

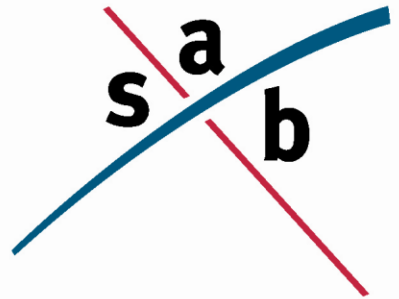
Vogels

Tijdens de veldverkenning zijn vogelsoorten als Merel, Vink, Kauw, Ekster en Koolmees, Groenling en Pimpelmees waargenomen. Alle vogels en hun actief gebruikte nesten zijn strikt beschermd. Actieve bebroede nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn ook buiten het broedseizoen beschermd; de zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten.

In het noordelijk deel van het plangebied ten behoeve van de parkeervoorziening zijn in de wilgen nabij de Lekdijk-oost holtes in de bomen aangetroffen. Deze holtes zijn mogelijk een verblijfplaats van spechten. Tijdens het veldbezoek zijn geen spechten gezien of gehoord. Nesten van spechten behoren zijn de zogenoemde 'categorie 5-beschermde nesten': *nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen*. Op het naastgelegen perceel, tussen de DIKA en de Lekdijk-oost, is een perceel met bomen van gelijke omvang en leeftijd aanwezig. Het verlies van de wilgen met holtes in het plangebied leidt om die reden niet direct tot aantasting van het leefgebied van de eventueel in het plangebied aanwezige spechten. Sporen en nesten van andere (jaarrond beschermde) vogelsoorten als roofvogels en uilen zijn niet aangetroffen in het plangebied. De boomholtes zijn van buiten geïnspecteerd op de aanwezigheid van mestsporen van uilen en onder de bomen is gezocht naar braakballen, veren en andere sporen die wijzen op het gebruik van de holtes door uilen. Er zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op het gebruik van de hollen door uilen of andere jaarrond beschermde vogelsoorten. Negatieve effecten van de plannen op jaarrond beschermde vogelsoorten is derhalve niet van toepassing.

Vissen

Met het voornemen wordt een nieuwe watercompensatie gerealiseerd naast een reeds bestaande watergang. Uit de verspreidingsgegevens van onder andere RAVON en Telmee.nl kan worden opgemaakt dat soorten als Kleine modderkruiper, Zalm, Rivierprik, Zeeprik en Grote modderkruiper in het deelgebied kunnen voorkomen. Uit de verspreidingsgegevens van Telmee.nl en RAVON blijkt dat de Grote

modderkruiper wel langs de Lek wordt waargenomen, maar dat deze soort zich voornamelijk ophoudt in aangrenzende poldersloten en plassen. De soort komt niet voor op stenig substraat. Het deel van de oever wat met het voornemen verloren gaat bestaat uit basaltblokken. De aanwezigheid van de Grote modderkruiper in het plangebied is derhalve uitgesloten.

De soorten Zeeprik, Rivierprik en Zalm migreren vanaf de kust naar de paaiplassen in het bovenstroomse rivierengebied en kunnen zodoende voorkomen langs de oevers van de Lek. De soorten zijn gebaad bij een goede waterkwaliteit en stromend water. Het water in de havenkom is te classificeren als stilstaand water wat onder invloed van getijdewerking en de rivier wordt verversd. Daar er van stromend water geen sprake is en dus een lokstroom naar de paaigebieden ontbreekt is het voorkomen van de strikt beschermde vissoorten als de plassen en de Zalm zeer onwaarschijnlijk.

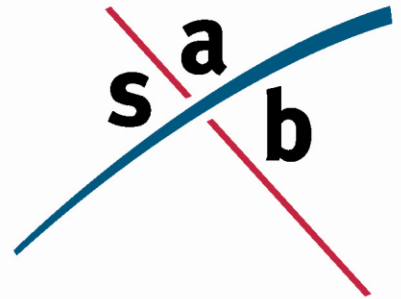
Het is wel waarschijnlijk dat de Kleine modderkruiper voorkomt in de havenkom. Wanneer wordt gewerkt middels een goedgekeurde gedragscode, zoals bijvoorbeeld van de Gedragscode Flora en Fauna van Bouwend Nederland en NEPROM, kan een overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen zonder dat een aanvraag ontheffing Flora- en faunawet moet worden ingediend. Van een negatief effect op beschermde soorten is geen sprake indien wordt gewerkt volgens een door het ministerie van economische zaken goedgekeurde gedragscode.

overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit overige soortgroepen (grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten en ongewervelden) zijn niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de afwezigheid van voor reptielen geschikte structuurrijke / ruige / zonnige elementen, voldoende geschikte voedselbomen voor de Eekhoorn met directe verbinding met bestaande bosgebieden, de afwezigheid van een bomenrijk gebied met wilgen en natuurlijke oevers voor de Bever en de afwezigheid van geschikte watervoerende elementen met natuurlijke oevers en watergebonden vegetatie voor het leefgebied van de Kamsalamander worden deze strikt beschermde soorten ook niet verwacht in het plangebied. Ook als stapsteenfunctie voor bijvoorbeeld de Rivierrombout of de waterspitmuis zijn de oevers niet geschikt: natuurlijke oevers met een gevarieerde kruidenvegetatie en aanbod aan insecten ontbreekt in de huidige situatie (basaltblokken). Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de plannen leiden tot aantasting van leefgebieden van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten en ongewervelden.

CONCLUSIE

Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, belangrijke weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden is gezien de tussenliggende bebouwing en de afstand niet van toepassing. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied of belangrijke weidevogelgebieden of de ganzenfoerageergebieden. Effecten van de realisatie van de watercompensatie op de EHS zijn wel aanwezig, maar zijn gezien het geringe (niet significante) oppervlakteverlies aan natuurdoeltypen N5.01 en N14.01 en het in stand blijven van de wezenlijke kenmerken en waarden en de functionaliteit van de EHS niet aan de orde. Op basis van de vigerende Verordening Ruimte van de provincie kan niet voorbij worden gegaan aan het feit dat er sprake is van oppervlakteverlies sprake van de EHS. In overleg met de Provincie dient te worden bepaald hoe het verlies aan oppervlak wordt gecompenseerd. Hiertoe dient een compensatieplan te worden opgesteld.

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat er met de kap van de bomen in het deelgebied waar het parkeerterrein is beoogd sprake kan zijn van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde boombewonende vleermuissoorten. Nader onderzoek is derhalve noodzakelijk om te bepalen of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn en/of dat er sprake is van een aanvraag ontheffing Flora- en faunawet.

Nader onderzoek naar de verblijfplaatsen van vleermuizen dient plaats te vinden in de periode van 15 mei tot 1 oktober. Middels vier veldbezoeken dient te worden bepaald of vleermuizen in het plangebied een verblijfplaats hebben. Twee van de vier onderzoeksrondes worden uitgevoerd in het voorjaar (kraamperiode) van 15 mei – 15 juli. De laatste twee bezoeken vinden plaats in de nazomer en onderzoeken de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Dit onderzoek vindt plaats van 15 augustus tot 1 oktober.

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

GERAADPLEEGBE LITERATUUR

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Mostert, K. en Willemsen, J. 2008. Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland Delft, 1 december 2008.

Websites:

- www.floron.nl
- www.neprom.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.waarneming.nl
- www.telmee.nl
- www.zuid-holland.nl

SAB • Arnhem

bezoekadres

Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

correspondentieadres

Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11

F [026] 357 66 11

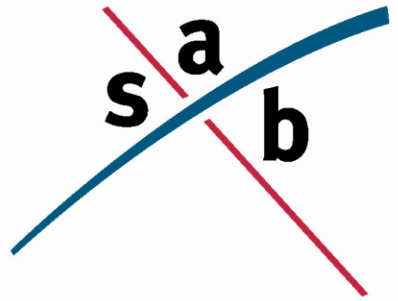
I www.sab.nl

E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarstraat 54
6814 DZ Arnhem

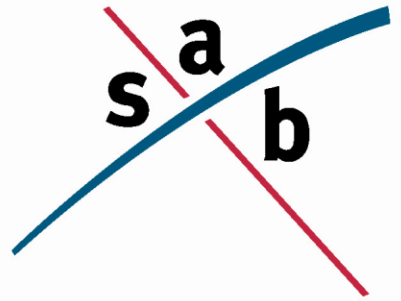
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

BIJLAGE 1: WATERCOMPENSATIEGEBIED IN RELATIE TOT DE EHS

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarstraat 54
6814 DZ Arnhem

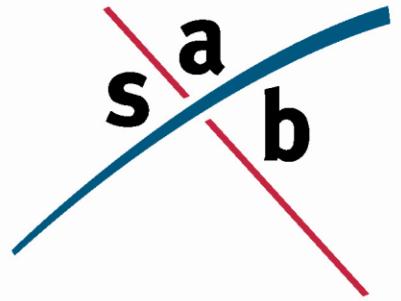
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

BIJLAGE 2: WATERCOMPENSATIEGEBIED IN RELATIE TOT NATUURBEHEERPLAN

